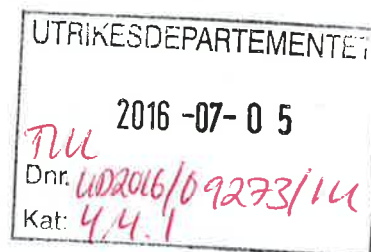

Utrikesdepartementet

Att: Anna Hammargren,
Departementsråd

Stockholm
1 juli 2016

Diarienummer UD2016/09273/IU

Remissvar: Policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet

Bakgrund

Swedfund är svenska statens utvecklingsfinansiär för investeringar i utvecklingsländer. Swedfunds uppdrag är fattigdomsminskning genom hållbart företagande. Swedfund har över 30 års erfarenhet av investeringar i de fattigaste länderna och har under tiden utvecklat en affärsmodell för investeringar i hållbart företagande. Frågor som anständiga arbetsvillkor, skatteintäkter, inkluderande tillväxt, miljö och klimat, anti-korruption, mänskliga rättigheter och finansiellt hållbara resultat utgör en del av modellen. Utifrån den sammantagna erfarenheten som Swedfund byggt upp, av investeringar i och utveckling av hållbara företag i de allra svåraste och mest utmanande miljöerna presenteras nedan remissvar på *Policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet*.

Sammanfattande slutsatser

Investeringar i hållbara företag är ett kraftfullt verktyg för att driva världen mot en hållbar utveckling. Behovet av hållbara investeringar som ett viktigt verktyg för att bidra till minskad fattigdom bekräftas av FN genom agenda 2030 där den privata sektorn bedöms spela en central roll för att uppnå en hållbar utveckling globalt. Världsbanken, Afrikanska Utvecklingsbanken m.fl. bekräftar i likhet med företrädare för de länder som Swedfund investerar i bilden, hållbart företagande och jobbskapande är centralt för inkluderande tillväxt och minskad fattigdom. Mot bakgrund av detta är det önskvärt att privat sektors roll i ett antal av de tematiska områdena som presenteras i Policyramverket förtydligas.

- Agenda 2030 innebär ett enormt finansieringsbehov och det står klart att traditionella flöden inte kommer att vara tillräckliga. Policyramverket bör tydligare inkludera en ansats avseende behovet av finansiering och behovet av mobilisering av privat kapital. Uppskalning och utveckling av befintliga instrument, där Swedfund utgör ett viktigt verktyg för mobilisering av privat kapital, kan lyftas fram tydligare. Fokus bör ligga på att använda de instrument som redan finns tillgängliga, att insatser inte bör störa marknader vilket istället riskerar att undergräva en långsiktigt hållbar utveckling.

- "Ingen hållbar utveckling utan fred och ingen fred utan hållbar utveckling." För fred och hållbar utveckling krävs jobbskapande och produktiv sysselsättning. Rätten till arbete är en mänsklig rättighet. Sysselsättning kommer att vara en avgörande komponent för att förebygga konflikter och utgör en förutsättning för att minimera risk för återfall i konflikt. I utvecklingsländer skapas 9 av 10 arbetstillfällen i privat sektor (IFC Jobs Study, 2013). Det är önskvärt att privat sektors roll för jobbskapande och dess betydelse för stabilitet och fred framhålls tydligare.
- Avsaknad av grundläggande infrastruktur såsom vägar, transporter, vatten, el mm utgör de enskilt största hindren för företag att bedriva verksamhet i utvecklingsländer. Dålig infrastruktur hämmar företags konkurrenskraft, möjligheter till deltagande i internationell handel och möjligheter att växa. Finansieringsbehov för infrastruktur och lösningar för detta bör vara en tydligare fokusfråga för det nya policyramverket. FN:s handelsorgan UNCTAD uppskattar att det kommer att kosta 5-7 biljoner USD årligen globalt för att förverkliga de utvecklingsmål som beslutats. Uppskattningen för investeringsbehov i utvecklingsländer enbart uppgår till 3,3–4,5 biljoner årligen och utgörs främst av finansieringsbehov inom grundläggande infrastruktur, livsmedelsförsörjning, anpassning till klimatförändringar samt hälsa och utbildning.
- Företags bidrag i termer av att utveckla innovativa affärsmodeller och tekniker, produkter och tjänster kan lyftas fram tydligare som en viktig komponent för hållbar industrialisering och hållbar produktion och konsumtion.
- Investeringar i privat sektor som möjliggör för kvinnor att de kan realisera sina ekonomiska rättigheter är avgörande för att nå en hållbar utveckling. Att investera i kvinnor ger effekter som går långt bortom den enskilda människan. En kvinna återinvesterar 80 % av sin inkomst i sina barns utbildning, hälsa, mat etc. Ett arbete i formell sektor innebär inkomst som skapar självständighet. Privatsektor bedriver redan idag ett proaktivt arbete vad gäller att främja jämställdhet. Privatsektor som drivkraft för jämställdhet och kvinnors ekonomiska rättigheter kan ytterligare förtydligas.

Avsnitt 4 Utvecklingssamarbetets tematiska inriktning

Mänskliga rättigheter

Många av de mänskliga rättigheterna – exempelvis rätten till arbete, rätten att organisera sig fackligt och rätten till lika lön för likvärdigt arbete – främjas av företag. Privat sektors roll som ett instrument för att stärka mänskliga rättigheter kan tydliggöras. Proaktivt arbete inom mänskliga rättigheter, korruption etc. och företag som ligger i framkant utgör starka föredömen. Företag utgör vidare ett instrument och möjliggörare för att skapa ekonomiska rättigheter, utan arbete ingen inkomst och begränsade möjligheter att infria rättigheter. Ökad ojämlikhet och ökade klyftor mellan människor kan endast åtgärdas genom att inkludera fler i formell sektor och genom att skapa jobb.

Global jämställdhet

Det bör tydligare framgå att svenska företag med verksamhet i världen når ut med svenska värderingar vad gäller jämställdhet. Investeringar i privat sektor som möjliggör för kvinnor att de kan realisera sina ekonomiska rättigheter är avgörande för att nå en hållbar utveckling. Att investera i kvinnor ger effekter som går långt bortom den enskilda människan. En kvinna återinvesterar 80 % av sin inkomst i sina barns utbildning, hälsa, mat etc. Ett arbete i formell sektor innebär inkomst som skapar självständighet och egenmakt. Privatsektor bedriver redan idag ett proaktivt arbete vad gäller att främja jämställdhet. Privatsektor som drivkraft för jämställdhet och kvinnors ekonomiska rättigheter kan ytterligare förtydligas

Miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling och hållbart utnyttjande av naturresurser

Under temat kan det med fördel tydligare lyftas fram att privat sektor har en viktig roll för att sprida modern teknik och för att utveckla resurseffektiv produktion. Swedfunds erfarenhet är att ansvarstagande företag har utmaningar i miljöer där kapaciteten för exempelvis omhändertagande av kemikalier och avfallshantering saknas. För att skapa hållbara företag och en hållbar privat sektor är det även avgörande att kapaciteten för denna typ av infrastruktur byggs ut.

Företagare i utvecklingsländer anger bristen på elförsörjning som det enskilt största hindret för att driva verksamhet. Ökad tillgång på energi är avgörande för en inkluderande och hållbar ekonomisk utveckling som leder till minskad fattigdom. Swedfunds investeringarna ska vara ekonomiskt, miljö- och klimatmässigt samt socialt hållbara. Swedfund investerar i projekt som resulterar i ett ökat energiutbud och har ökat andelen miljö- och klimatmässigt hållbara investeringar i portföljen. Utvecklingsfinansiärer har givet den långsiktighet och den erfarenhet som präglar denna typ av investeringsverksamhet en unik roll att spela inom området även vad avser möjligheten att agera katalytiskt och attrahera ytterligare kapital för denna typ av investeringar.

Fredliga och inkluderande samhällen

Fram till 2020 måste 600 miljoner arbetstillfällen skapas för att bibehålla nuvarande sysselsättningsnivåer. Afrika förväntas stå för mer än hälften av världens befolkningstillväxt mellan 2015 och 2050. I denna region skapas 9 av 10 arbetstillfällen i privat sektor. För fred och hållbar utveckling krävs jobbskapande och produktiv sysselsättning. Rätten till arbete är en mänsklig rättighet. Sysselsättning kommer att vara en avgörande komponent för att förebygga konflikter och utgör en förutsättning för att minimera risk för återfall i konflikt. Det är önskvärt att privat sektors roll för jobbskapande och dess betydelse för stabilitet och fred tydligare framgår under temat.

Inkluderande ekonomisk tillväxt

Inkluderande ekonomisk tillväxt kan inte ske utan jobbskapande. Anständiga arbetstillfällen skapas i första hand av privat sektor se ovan. Privat sektor är den aktör som till sist ska implementera "decent work agendan". Privat sektor som drivkraft för inkluderande ekonomisk tillväxt kan inte nog betonas. Inkluderande finansiering (tillgång till finansiering till tidigare exkluderade grupper såsom kvinnor) är även det avgörande för en inkluderande tillväxt.

Avsaknad av grundläggande infrastruktur såsom vägar, transporter, vatten, el mm utgör de enskilt största hindren för företag att bedriva verksamhet i utvecklingsländer. Dålig

infrastruktur hämmar företags konkurrenskraft, möjligheter till deltagande i den globala handeln och möjligheter att växa. Finansieringsbehov för infrastruktur och lösningar för detta bör var en tydligare fokusfråga för det nya policyramverket. FN:s handelsorgan UNCTAD uppskattar att det kommer att kosta 5-7 biljoner USD årligen globalt för att förverkliga de utvecklingsmål som beslutats. Uppskattningen för investeringsbehov i utvecklingsländer enbart uppgår till 3,3–4,5 biljoner årligen och utgörs främst av finansieringsbehov inom grundläggande infrastruktur, livsmedelsförsörjning, anpassning till klimatförändringar samt hälsa och utbildning.

Investeringar i infrastruktur är också en förutsättning för att attrahera och öka investeringar i länder och i en hållbar privat sektor.

Privata sektorn utgör en viktig skattebas. Inhemsk resursmobilisering i form av skatteintäkter kommer att vara avgörande för att skapa en hållbar utveckling och för att länder ska kunna bära sig själva. Ansvarfulla företag betalar skatt men det behövs kapacitet för att omhänderta skatteintäkter och för att säkerställa att skatt kommer medborgarna till godo. Att stärka länder kapacitet inom detta område är viktigt för en hållbar utveckling.